

Benoemtaak letters, cijfers, plaatjes en kleuren groep 3

Wim Verhagen, Cor Aarnoutse & Dianne Manders

Afname in de maand augustus / september

Afname tijd: 20 minuten

• Aard van de test

De benoemtaak is een test die meet hoe snel leerlingen letters, cijfers, plaatjes en kleuren kunnen benoemen. Deze test wordt individueel afgenomen. De benoemtaak is een middel bij het opsporen van leerlingen die mogelijk dyslectisch zijn.

• Algemene aanwijzingen

- De benoemtaak wordt individueel afgenomen bij leerlingen uit groep 3.
- Aan de toets is een tijdslimiet van 5 seconden per item gebonden.
- Er wordt een afbreeknorm gehanteerd. Als blijkt dat een leerling nog niet in staat is letters, cijfers, plaatjes of kleuren te benoemen wordt de test afgebroken.
- Werk de bladen in de volgende volgorde af: letters, cijfers, plaatjes en kleuren. Een andere afname volgorde beïnvloedt de score.
- Het is van **essentieel belang** dat de tijd secuur en volgens de instructie opgenomen wordt. Het is handig als een tweede persoon de stopwatch hanteert.

Benoemtaak letters

Afname

Bedek de eerste vier kolommen van de benoemtaak met een wit vel, zodat de leerling alleen de laatste kolom ziet.

Zeg tegen de leerling: *'Ik wil eens weten of je al een aantal letters kent. Lees deze letters eens van boven naar beneden (wijs op het rijtje en maak een verticale beweging). Als je een letter echt niet kent, wacht je tot ik hem voor zeg.'* Accepteer elke letterbenoeming, maar zeg een letter die de leerling niet benoemt na 5 tellen voor (niet alfabetisch, maar fonetisch: dus niet kaa, zet, en maar /k/, /z/, /n/).

Neem het vel weg en zeg: *'Nu gaan we al deze letters lezen (vluchtig tonen). We beginnen hier (wijs op de pijl en maak een verticale beweging). Doe het zo snel mogelijk. Als je een letter niet weet, zeg ik hem weer voor. Begin maar.'*

Notering van de tijd

Druk na 'begin maar' de stopwatch in. Accepteer elke benoeming van een letter, maar zeg een letter die de leerling niet benoemt na 5 tellen (fonetisch) voor.

Het kan voorkomen dat uit het lezen van de eerste kolom blijkt dat de leerling bijna geen of geen van de tien letters kent, dan kunt u beter meteen stoppen.

Scoring

Noteer de tijd en bereken de gemiddelde snelheid per letter door het aantal seconden te delen door het aantal items (50). Wanneer de stopwatch 3 minuten en 20 seconden aan geeft dan is de score per item: $(3 \times 60) + 20 = 200$ seconden / 50 = 4 seconden per item

s	p	m	z	k
o	k	r	p	z
m	s	k	m	n
k	o	p	i	s
z	i	o	n	p
p	m	z	k	r
r	e	i	e	o
i	n	s	r	i
e	r	e	o	m
n	z	n	s	e

Maak nu een kopie(en) van het scoreformulier en van de benoemtaak uit de bijlage. Wanneer u klaar bent met afnemen van de toets(en), berekent u het niveau van de leerling(en) met behulp van onderstaande normeringsschalen.

Bepaling van het niveau

Normtabellen volgens de decielschaal.

Tabel 1.1. Normen *Benoemtaak letters* volgens de decielschaal (N=209)

Niveau	Ruwe score in sec. per item	Grootte van de groep
1	5	10%
2	3 - 5	10%
3	2.5 - 2.9	10%
4	2 - 2.4	10%
5	1.7 - 1.9	10%
6	1.4 - 1.6	10%
7	1.2 - 1.3	10%
8	1.1	10%
9	.9 - 1	10%
10	.4 - .8	10%

Tabel 1.2. Normen *Benoemtaak letters* volgens de c-schaal (N=209)

Niveau	Ruwe score in sec. per item	Grootte van de groep
0	5	1%
1	5	3%
2	4.7 - 5	7%
3	2.7 - 4.6	12%
4	2 - 2.6	17%
5	1.4 - 1.9	20%
6	1.1 - 1.3	17%
7	.9 - 1	12%
8	.8	7%
9	.6 - .7	3%
10	.4 - .5	1%

BENOEMTAAK CIJFERS

Afname

Bedek de eerste vier kolommen van de benoemtaak met een wit vel, zodat de leerling alleen de laatste kolom ziet.

Zeg tegen de leerling: *'Ik wil eens weten of je al een aantal cijfers kent. Lees deze cijfers eens van boven naar beneden (wijs op het rijtje en maak een verticale beweging). Als je een cijfer echt niet kent, wacht je tot ik hem voor zeg.'* Accepteer elke cijferbenoeming, maar zeg een cijfer die de leerling niet benoemt na 5 tellen voor.

Neem het vel weg en zeg: *'Nu gaan we al deze cijfers lezen (vluchtig tonen). We beginnen hier (wijs op de pijl en maak een verticale beweging). Doe het zo snel mogelijk. Als je een cijfer niet weet, zeg ik hem weer voor. Begin maar.'*

Notering van de tijd

Druk na 'begin maar' de stopwatch in. Accepteer elke benoeming van een cijfer, maar zeg een letter die de leerling niet benoemt na 5 tellen voor.

Wanneer uit het lezen van de eerste kolom blijkt dat de leerling bijna geen of geen van de tien letters kent, dan kunt u beter meteen stoppen.

Scoring

Noteer de tijd en bereken de gemiddelde snelheid per cijfer door het aantal seconden te delen door het aantal items (50). Wanneer de stopwatch 3 minuten en 20 seconden aan geeft dan is de score per item: $(3 \times 60) + 20 = 200$ seconden / $50 = 4$ seconden per item

3	12	5	10	6
6	3	2	6	2
4	7	8	3	9
2	5	3	12	4
8	6	7	4	8
9	4	6	7	5
12	10	10	8	7
7	8	9	5	12
5	2	12	4	10
10	9	2	9	3

Maak nu een kopie(en) van het scoreformulier en van de benoemtaak uit de bijlage. Wanneer u klaar bent met afnemen van de toets(en), berekent u het niveau van de leerling(en) met behulp van onderstaande normeringsschalen.

Bepaling van het niveau

Normtabellen volgens de decielschaal.

Tabel 1.1. Normen *Benoemtaak cijfers* volgens de decielschaal (N=209)

Niveau	Ruwe score in sec. per item	Grootte van de groep
1	3 - 5	10%
2	2.2 - 2.9	10%
3	1.8 - 2.1	10%
4	1.5 - 1.7	10%
5	1.4	10%
6	1.2 - 1.3	10%
7	1.1	10%
8	1	10%
9	.9	10%
10	.4 - .8	10%

Tabel 1.2. Normen *Benoemtaak cijfers* volgens de c-schaal (N=209)

Niveau	Ruwe score in sec. per item	Grootte van de groep
0	5	1%
1	4.8 - 5	3%
2	2.9 - 4.7	7%
3	2.1 - 2.8	12%
4	1.5 - 2	17%
5	1.3 - 1.4	20%
6	1.1 - 1.2	17%
7	.9 - 1	12%
8	.8	7%
9	.6 - .7	3%
10	.4 - .5	1%

BENOEMTAAK PLAATJES

Afname

Bedek de eerste vier kolommen van de benoemtaak met een wit vel, zodat de leerling alleen de laatste kolom ziet.

Zeg tegen de leerling: *'Ik wil eens weten of je deze plaatjes al kent. Wat staat er op de plaatjes van boven naar beneden (wijs op het rijtje en maak een verticale beweging). Als je niet weet wat er op een plaatje staat, wacht je tot ik het voor zeg.'* Accepteer elke benoeming van de plaatjes, maar zeg een plaatje dat de leerling niet benoemt na 5 tellen voor.

Neem het vel weg en zeg: *'Nu mag je me vertellen wat er op al deze plaatjes staat (vluchtig tonen). We beginnen hier (wijs op de pijl en maak een verticale beweging). Doe het zo snel mogelijk. Als je een plaatje niet weet, zeg ik het weer voor. Begin maar.'* Bevraag alle twee de bladen (totaal 50 items).

Notering van de tijd

Druk na 'begin maar' de stopwatch in. Accepteer elke benoeming van een plaatje, maar zeg een plaatje die de leerling niet benoemt na 5 tellen voor.

Wanneer na de eerste kolom blijkt dat de leerling bijna geen of geen van de plaatjes herkent, dan kunt u beter meteen stoppen.

Scoring

Noteer de tijd en bereken de gemiddelde snelheid per plaatje door het aantal seconden te delen door het aantal items (50). Wanneer de stopwatch 3 minuten en 20 seconden aan geeft dan is de score per item: $(3 \times 60) + 20 = 200$ seconden / $50 = 4$ seconden per item.

vis	emmer	boom	stoel	emmer
bed	stoel	vis	emmer	boom
boom	bed	stoel	bed	vis
emmer	boom	bed	emmer	bed
vis	stoel	vis	boom	stoel

boom	stoel	bed	vis	boom
vis	emmer	vis	stoel	emmer
stoel	bed	boom	bed	vis
emmer	stoel	emmer	boom	stoel
bed	boom	vis	emmer	bed

Maak nu een kopie(en) van het scoreformulier en van de benoemtaak uit de bijlage. Wanneer u klaar bent met afnemen van de toets(en), berekent u het niveau van de leerling(en) met behulp van onderstaande normeringsschalen.

Bepaling van het niveau

Normtabellen volgens de decielschaal.

Tabel 1.1. Normen *Benoemtaak plaatjes* volgens de decielschaal (N=209)

Niveau	Ruwe score in sec. per item	Grootte van de groep
1	2.3 - 5	10%
2	1.9 - 2.2	10%
3	1.7 - 1.8	10%
4	1.5 - 1.6	10%
5	1.4	10%
6	1.2 - 1.3	10%
7	1.1	10%
8	1	10%
9	.7 - .9	10%
10	.3 - .6	10%

Tabel 1.2. Normen *Benoemtaak plaatjes* volgens de c-schaal (N=209)

Niveau	Ruwe score in sec. per item	Grootte van de groep
0	4.1 - 5	1%
1	2.8 - 4	3%
2	2.3 - 2.7	7%
3	1.9 - 2.2	12%
4	1.5 - 1.8	17%
5	1.2 - 1.4	20%
6	1 - 1.1	17%
7	.8 - .9	12%
8	.6 - .7	7%
9	.5	3%
10	.3 - .4	1%

BENOEMTAAK KLEUREN

Afname

Bedek de eerste vier kolommen van de benoemtaak met een wit vel, zodat de leerling alleen de laatste kolom ziet.

Zeg tegen de leerling: *'Ik wil eens weten of je deze kleuren al kent. Welke kleuren zie je van boven naar beneden (wijs op het rijtje en maak een verticale beweging). Als je een kleur echt niet kent, wacht je tot ik het voor zeg.'* Accepteer elke benoeming van een kleur, maar zeg een kleur die de leerling niet benoemt na 5 tellen voor.

Neem het vel weg en zeg: *'Nu mag je me vertellen welke kleuren je hier ziet (vluchtig tonen). We beginnen hier (wijs op de pijl en maak een verticale beweging). Doe het zo snel mogelijk. Als je een kleur niet weet, zeg ik het weer voor. Begin maar.'*

Notering van de tijd

Druk na 'begin maar' de stopwatch in. Accepteer elke benoeming van een kleur, maar zeg een kleur die de leerling niet benoemt na 5 tellen voor.

Wanneer na de eerste kolom blijkt dat de leerling bijna geen of geen van de kleuren herkent, dan kunt u beter meteen stoppen.

Scoring

Noteer de tijd en bereken de gemiddelde snelheid per kleur door het aantal seconden te delen door het aantal items (50). Wanneer de stopwatch 3 minuten en 20 seconden aan geeft dan is de score per item: $(3 \times 60) + 20 = 200$ seconden / $50 = 4$ seconden per item.

blauw	rood	groen	groen	geel
groen	blauw	geel	rood	blauw
blauw	groen	rood	geel	rood
rood	blauw	blauw	groen	groen
geel	rood	groen	rood	geel
blauw	geel	rood	blauw	groen
rood	groen	blauw	geel	rood
geel	geel	groen	blauw	groen
groen	blauw	rood	geel	rood
geel	groen	blauw	groen	geel

Maak nu een kopie(en) van het scoreformulier en van de benoemtaak uit de bijlage. Wanneer u klaar bent met afnemen van de toets(en), berekent u het niveau van de leerling(en) met behulp van onderstaande normeringsschalen.

Bepaling van het niveau

Normtabellen volgens de decielschaal.

Tabel 1.1. Normen *Benoemtaak kleuren* volgens de decielschaal (N=209)

Niveau	Ruwe score in sec. per item	Grootte van de groep
1	2.5 - 5	10%
2	2.1 - 2.4	10%
3	1.8 - 2	10%
4	1.6 - 1.7	10%
5	1.4 - 1.5	10%
6	1.3	10%
7	1.2	10%
8	1.1	10%
9	1	10%
10	.7 - .9	10%

Tabel 1.2. Normen *Benoemtaak kleuren* volgens de c-schaal (N=209)

Niveau	Ruwe score in sec. per item	Grootte van de groep
0	3.3 - 5	1%
1	2.8 - 3.2	3%
2	2.4 - 2.7	7%
3	1.9 - 2.3	12%
4	1.6 - 1.8	17%
5	1.3 - 1.5	20%
6	1 - 1.2	17%
7	1.1	12%
8	1	7%
9	.9	3%
10	.7 - .8	1%

Scoreformulier Benoemtaak letters, cijfers, plaatjes en kleuren groep 3

Naam:		Geslacht: m/v
Datum:	Groep:	Leeftijd:

Totaalscore Letters	Aantal seconden = :50 = sec. per item
-------------------------------	-------------------------------	---------------------

Totaalscore Cijfers	Aantal seconden = :50 = sec. per item
-------------------------------	-------------------------------	---------------------

Totaalscore Plaatjes	Aantal seconden = :50 = sec. per item
--------------------------------	-------------------------------	---------------------

Totaalscore Kleuren	Aantal seconden = :50 = sec. per item
-------------------------------	-------------------------------	---------------------